

Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren in verband met de uitbreiding van de mogelijkheden om ten aanzien van voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren disciplinaire maatregelen op te leggen en tevens andere maatregelen te treffen

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de mogelijkheden om disciplinaire maatregelen ten aanzien van voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren op te leggen te verruimen en enkele andere maatregelen te kunnen treffen, alsmede een verklaring omtrent het gedrag als verplicht vereiste voor benoeming in een rechterlijk ambt te introduceren;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4a

1. Tot rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding kan slechts worden benoemd degene die in het bezit is van een verklaring omtrent het gedrag, niet ouder dan drie maanden en afgegeven volgens de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.
2. Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op degene die op het moment van zijn benoeming al rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding, is.

B

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het zesde lid wordt vernummerd tot zevende lid.
2. Na het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

6. De rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding, ontvangt over de tijd, gedurende welke hij in strijd met zijn verplichtingen opzettelijk nalaat zijn werkzaamheden te verrichten, geen salaris.

3. In het zevende lid (nieuw) wordt "tweede, derde en vijfde lid" vervangen door: tweede, derde, vijfde en zesde lid.

C

Artikel 46c komt te luiden:

Artikel 46c

Ten aanzien van de rechterlijk ambtenaar kan een disciplinaire maatregel worden opgelegd, indien hij:

- a. de waardigheid van het ambt, zijn ambtsbezigheden of zijn ambtsplichten verwaarloost;
- b. de bepalingen overtreedt waarbij hem het uitoefenen van een beroep wordt verboden, een vast en voortdurend verblijf wordt aangewezen, verboden wordt zich in een onderhoud of een gesprek in te laten met partijen of haar advocaten of gemachtigden of een bijzondere inlichting of schriftelijk stuk van hen aan te nemen, de verplichting wordt opgelegd een geheim te bewaren of de verplichting wordt opgelegd de functionele autoriteit in kennis te stellen van de betrekkingen die hij buiten zijn ambt vervult; of
- c. door zijn handelen of nalaten ernstig nadeel toebrengt aan de goede gang van zaken bij de rechtspraak of het in haar te stellen vertrouwen.

D

Na artikel 46c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 46ca

1. De disciplinaire maatregelen die aan de rechterlijk ambtenaar kunnen worden opgelegd, zijn:

- a. schriftelijke berisping;
- b. schorsing voor een bepaalde tijd, voor de duur van ten hoogste een jaar, met gehele of gedeeltelijke inhouding van het salaris;
- c. ontslag.

2. De disciplinaire maatregel van ontslag wordt niet opgelegd enkel op grond van artikel 46c, onder a.

E

Artikel 46d wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, wordt "schriftelijke waarschuwing wordt opgelegd" vervangen door: schriftelijke berisping wordt, anders dan door de Hoge Raad, opgelegd.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De disciplinaire maatregelen genoemd in artikel 46ca, onderdelen b en c, worden uitsluitend door de Hoge Raad opgelegd.

F

Artikel 46e wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, wordt “schriftelijke waarschuwing” vervangen door: schriftelijke berisping.

2. Er wordt een lid toegevoegd dat luidt:

3. De voorgaande leden zijn niet van toepassing indien de disciplinaire maatregel van schriftelijke berisping wordt opgelegd door de Hoge Raad.

G

Het opschrift van paragraaf 6A.3 komt te luiden:

§ 6A.3. Schorsing als ordemaatregel

H

Artikel 46f wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid wordt onderdeel b geletterd tot onderdeel c en een onderdeel ingevoegd, luidende:

b. aan hem een nog niet onherroepelijke strafbeschikking is opgelegd wegens het plegen van een misdrijf;

I

Na artikel 46f wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 46fa

1. In de gevallen, bedoeld in artikel 46f, eerste lid, onderdeel a tot en met c, of tweede lid, onderdeel a of b, kan, indien de rechterlijk ambtenaar op grond hiervan nog niet door de Hoge Raad is geschorst, het in artikel 46d, eerste lid, bedoelde gezag, bij een ander gerecht dan waar de betrokken rechterlijk ambtenaar is geplaatst, in verband met onverwijlde spoed een voorziening vragen waarin wordt bepaald dat de rechterlijk ambtenaar per direct buiten functie wordt gesteld.

2. Het verzoek wordt ingediend bij en behandeld door het gerecht dat op grond van artikel 46b van de Wet op de rechterlijke organisatie, of in geval van rechterlijke ambtenaren die zijn geplaatst bij een gerechtshof op grond van artikel 62b van die wet, het gerecht is waar een

zaak naar wordt verwezen. De betrokken rechterlijk ambtenaar wordt uitgenodigd om bij de zitting ter behandeling van het verzoek aanwezig te zijn.

3. Een verzoek tot buitenfunctiestelling wordt slechts gedaan nadat een verzoek als bedoeld in artikel 46o, tweede lid, tot een vordering tot schorsing van de rechterlijk ambtenaar op grond van artikel 46f, is ingediend.

4. De buitenfunctiestelling heeft tot gevolg dat de rechterlijk ambtenaar zijn werkzaamheden niet mag verrichten.

5. De buitenfunctiestelling eindigt na dertig dagen, of zo veel eerder als door de Hoge Raad op de vordering tot schorsing is beslist. Gedurende de buitenfunctiestelling is artikel 17, zesde lid, niet van toepassing.

6. Tegen een uitspraak als bedoel in het eerste lid staat geen rechtsmiddel open.

J

Na artikel 46ka wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 46kb

Ten aanzien van een rechterlijk ambtenaar kan, om redenen van zwaarwegend organisatorisch belang, door de Hoge Raad, op voorstel van de functionele autoriteit in een verzoek als bedoeld in artikel 46o, tweede lid, de vaststelling, bedoeld in artikel 5b, eerste lid, van het gerechtshof of de rechtbank waar het ambt bij wordt vervuld, worden gewijzigd.

K

Artikel 46m wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel b wordt geletterd tot onderdeel c.

2. Er wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

b. aan hem een onherroepelijke strafbeschikking is opgelegd wegens het plegen van een misdrijf;

L

In artikel 46n, eerste lid, wordt “46c, tweede en derde lid” vervangen door: artikel 46ca.

ARTIKEL II

De Wet op de rechterlijke organisatie wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 15, vijfde lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende: Voorafgaand aan een benoeming als bestuurslid wordt van de betrokkene een verklaring omtrent het gedrag, niet

ouder dan drie maanden en afgegeven volgens de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, verlangd.

B

In de artikelen 16, eerste lid, en 86, eerste lid, wordt "17, eerste tot en met vijfde lid" telkens vervangen door: 17, eerste tot en met zesde lid.

C

In de artikelen 48b, eerste lid, 66, tweede lid en 67, derde lid, wordt telkens na "46c," ingevoegd: 46ca,.

D

Aan artikel 84, derde lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende: Voorafgaand aan een benoeming als lid van de Raad wordt van de betrokkene een verklaring omtrent het gedrag, niet ouder dan drie maanden en afgegeven volgens de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, verlangd.

ARTIKEL III

A

Artikel 46b van de Advocatenwet wordt als volgt gewijzigd:

1. In het veertiende lid wordt "46c, tweede lid" vervangen door: 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.
2. In het vijftiende lid na "46c" vervalt ", tweede lid".

B

Artikel 74, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de tweede volzin wordt "46c, eerste lid onder b, tweede en derde lid" vervangen door: 46c, onderdeel b en c, 46ca onderdeel b en c.
2. Na het eerste gedachtestreepje wordt "schriftelijke waarschuwing" vervangen door: schriftelijk berisping.

C

In artikel 36, derde lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet wordt “artikel 46c, tweede lid” vervangen door: 46c, 46ca aanhef en onderdeel c.

D

In de eerste volzin van artikel 32 van de Loodsenwet wordt “artikel 46c, tweede lid” vervangen door: 46c, 46ca aanhef en onderdeel c.

E

In artikel 5, zesde lid, van de Militaire ambtenarenwet 1931 wordt na “46c,” ingevoegd: 46ca,.

F

Artikel 54, tweede lid van de Wet bescherming persoonsgegevens wordt als volgt gewijzigd:

1. Na “46c,” wordt ingevoegd: 46ca,.
2. In onderdeel a wordt “46c, eerste lid” vervangen door: 46ca, onderdeel a.
3. In onderdeel b na “46c,” vervalt “eerste lid,”.

G

Artikel 17, eerste lid, van de Wet College rechten van de mens wordt als volgt gewijzigd:

1. Na “46c,” wordt ingevoegd: 46ca,.
2. In onderdeel a wordt “46c, eerste lid” vervangen door: 46ca, onderdeel a.
3. In onderdeel b na “46c,” vervalt “eerste lid,”.

H

In artikel 33, derde lid, van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst wordt na “46c,” ingevoegd: 46ca,.

I

In de eerste volzin van artikel 60 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg wordt “46c, tweede en derde lid” vervangen door: 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.

J

In de eerste volzin van artikel 22 van de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 wordt “46c, tweede lid” vervangen door: 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.

J#2

In artikel 8.19 van de Wet Dieren wordt “46c, tweede lid” vervangen door: 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.

K

In artikel 95, tweede lid, van de Wet op het Notarisambt wordt “46c, tweede lid” vervangen door: 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.

L

In artikel 18, vierde lid, van de Wet tuchtrechtspraak accountants wordt “de gronden aangeven in de artikelen 46c, tweede lid” vervangen door: overeenkomstig de artikelen 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.

M

In artikel 12, tweede lid, van de Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie 2004 wordt “46c, tweede lid” vervangen door: 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.

N

In artikel 80 van de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005 wordt na “46c,” ingevoegd: 46ca,.

O

In artikel 55d, eerste lid, van de Zeevaartbemanningwet wordt “46c, tweede lid” vervangen door: 46c, 46ca, aanhef en onderdeel c.

ARTIKEL IV

Samenloopbepaling

Wet Dieren (is wel aangenomen maar het deel voor het tuchtcollege is nog niet in werking getreden) en Wetvoorstel advocatenwet ivm toevoeging schorsingsgrond strafbeschikking

PM

ARTIKEL V

1. De disciplinaire maatregelen van schorsing en ontslag als genoemd in artikel 46ca (nieuw) kunnen voor handelingen in strijd met artikel 46c (nieuw) die hebben plaatsgevonden voor de inwerkingtreding van deze wet, alleen worden opgelegd als onder het oude recht de disciplinaire maatregel van ontslag mogelijk was.
2. Ten aanzien van degene die voor de inwerkingtreding van deze wet de bepalingen heeft overtreden zoals omschreven in artikel 46c onder b kan de maatregel van ontslag voor deze overtreding alleen worden opgelegd indien eerder de vroegere maatregel van een schriftelijke waarschuwing wegens een gelijke overtreding is gegeven.

ARTIKEL VI

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Veiligheid en Justitie,

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. 1. Algemeen

Dit wetsvoorstel bevat verschillende aanpassingen van de wettelijke regeling van de rechtspositionele bevoegdheden, die ten aanzien van (vooral) voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren kunnen worden uitgeoefend. Allereerst leidt een aanpassing van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (Wrra) tot een verruiming van de mogelijkheden om ten aanzien van een voor het leven benoemde rechterlijk ambtenaar, in geval van ongeoorloofd gedrag, een passende disciplinaire maatregel op te leggen. Deze verruiming breidt het aantal mogelijke disciplinaire maatregelen uit en neemt beperkingen in de keuze tussen disciplinaire maatregelen in geval van specifiek ongeoorloofd gedrag, zo veel mogelijk weg. In samenhang hiermee wordt bovendien voorgesteld enkele andere maatregelen (orde- en sturingsmaatregelen) te introduceren die bij anderszins ongewenste situaties, of het ernstige vermoeden daarvan, ten aanzien van voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren kunnen worden getroffen. Ook wordt voorgesteld het mogelijk te maken dat de Hoge Raad kan besluiten tot overplaatsing van een voor het leven benoemde rechterlijk ambtenaar naar een ander gerecht. Dit is geen disciplinaire maatregel. Alle disciplinaire maatregelen zijn opgenomen in het nieuwe artikel 46ca Wrra. De overplaatsing die is geregeld in artikel 46kb (nieuw) past bij de bevoegdheden die de Hoge Raad reeds heeft in het kader van regulier ontslag en herplaatsing. De voorgestelde wijzigingen zijn zo vormgegeven dat het een evenwichtig pakket van rechtspositionele bevoegdheden oplevert, dat de mogelijkheid biedt om beter te kunnen reageren op verschillende vormen van ongeoorloofd gedrag, c.q. in anderszins ongewenste situaties noodzakelijke maatregelen te kunnen nemen.

Voor het onderscheid tussen disciplinaire, orde- en sturingsmaatregelen en de bepaling wie of welk orgaan deze op moet leggen, is van belang dat in de artikelen 116 en 117 van de Grondwet voorwaarden voor de inrichting van de rechterlijke macht en waarborgen voor de rechterlijke onafhankelijkheid besloten liggen. Zo moet het toezicht op de ambtsvervulling op grond van artikel 116 Gw worden opgedragen aan leden van de rechterlijke macht met rechtspraak belast en kunnen op grond van artikel 117 Gw de leden van de rechterlijke macht die met rechtspraak zijn belast alleen worden geschorst en ontslagen door een tot de rechterlijke macht behorend gerecht.

Bovendien regelt dit wetsvoorstel, uit een oogpunt van verdere bevordering van de integriteit van rechterlijke ambtenaren, dat een verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor elke rechterlijke benoeming een verplicht vereiste wordt. Ditzelfde wordt ook voorgesteld ten aanzien van de benoemingen als gerechtsbestuurder of lid van de Raad voor de rechtspraak.

1.2. Instrumentarium bij ongeoorloofd gedrag en anderszins ongewenste situaties

Het is de verantwoordelijkheid van de wetgever dat een adequaat arsenaal aan bevoegdheden ter beschikking staat. De ontwikkelingen in de rechtspraak sluiten aan bij de wens om het instrumentarium te verbreden en dat ook gepast toe te passen. De rechterlijke organisatie is ingrijpend gemoderniseerd en het management is geprofessionaliseerd. Gerechtsbesturen willen indien sprake is van ongeoorloofd of ongepast gedrag passende maatregelen kunnen nemen. De positie van de rechter in het staatsbestel en het effect van diens (wan)gedrag op het aanzien van de professie en in de maatschappij rechtvaardigen een stevig en duidelijk kader van maatregelen. De huidige Wrra kent uitsluitend de schriftelijke waarschuwing en het strafontslag als disciplinaire maatregelen in door de wet omschreven gevallen van

ongoorloofd gedrag. Weliswaar kunnen ter correctie van minder ernstige vormen van ongewenst gedrag ook andere middelen, zoals een indringend gesprek en orde- en sturingsmiddelen worden ingezet, maar in de praktijk is in toenemende mate gebleken dat het huidige arsenaal aan instrumenten (en mogelijkheid om die in te zetten) te beperkt is. Deze conclusie is onderschreven door de door de Raad voor de rechtspraak ingestelde *Werkgroep disciplinaire tussenstappen* (werkgroep Stevens) in haar rapport van medio 2009 en door de Raad voor de rechtspraak en de door de Raad geraadpleegde “presidentenvergadering”.

Ook binnen de rechterlijke macht kunnen zich, zoals in alle organisaties waar door mensen wordt (samen)gewerkt, gevallen voordoen waarin sprake is van onoorloofd gedrag of anderszins ongewenste situaties. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat er grote misstanden voorkomen, maar er is evenmin aanleiding om te veronderstellen dat noch onoorloofd gedrag, noch anderszins ongewenste situaties voorkomen. Uiteraard moet dat primair zoveel mogelijk voorkomen worden bijvoorbeeld door in gesprekken waarin het functioneren van de betreffende rechterlijk ambtenaar wordt geëvalueerd aandacht te besteden aan diverse competenties en de samenwerking, maar als blijkt dat in gevallen waarin dan toch zou moeten worden opgetreden er onvoldoende kan worden ingegrepen omdat het juiste instrumentarium ontbreekt, is dat niet acceptabel. Het achterwege blijven van een reactie bij ongewenste situaties en onoorloofd gedrag is hoogst onwenselijk; er moet altijd, passend, en zo nodig streng, kunnen worden ingegrepen om afbreuk aan het vertrouwen in de rechtspraak te voorkomen. Dat uitgangspunt is de voornaamste reden voor dit wetsvoorstel. Juist gezien de bijzondere positie van de rechterlijke macht is adequaat kunnen ingrijpen essentieel voor de kwaliteit en de integriteit van de rechtspraak. Daarmee is ook het vertrouwen bij de burger gediend. De rechtspraak wordt immers steeds kritischer gevolgd. De bescherming van de onafhankelijkheid van de rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast staat buiten kijf, maar de invulling van die onafhankelijkheid mag niet uitmonden in feitelijke onaantastbaarheid. Daarom moet afdoende geregeld zijn dat ontoelaatbaar gedrag altijd voorzien kan worden van een reactie die passend is, gelet op de ernst van het betrokken geval.

Het spreekt vanzelf dat het lang niet altijd in de rede ligt om meteen toevlucht te nemen tot wettelijke bevoegdheden, maar, afhankelijk van de bijzonderheden van geval, eerst gebruik te maken van informele bevoegdheden. Maar ook om die informele weg – als die aangewezen is - goed te laten werken, is een adequaat instrumentarium aan disciplinaire en orde- en sturingsmaatregelen – en de toepassing als uiteindelijke consequentie - noodzakelijk. Het proportioneel kunnen reageren op basis van een toegespitst instrumentarium is uiteraard primair van belang voor het goed functioneren van de eigen organisatie, maar ook in het licht van het toegenomen belang van de externe maatschappelijke verantwoording van de rechtspraak is het van belang te laten zien dat er geen ongewenste situaties blijven voortbestaan ten gevolg van het niet (kunnen) nemen van duidelijke maatregelen. Ook daarom is een goede ontwikkeling dat de Raad voor de Rechtspraak vanaf 2011 in haar jaarverslag (geanonimiseerd) melding maakt van de gevallen die tot een disciplinaire maatregel hebben geleid en welke maatregel dat was. Van deze openheid gaat - zo mag verwacht worden – bovendien een belangrijke preventieve werking uit. De regering is er dan ook van overtuigd dat de Rechtspraak gebruik wil maken van een uitgebreider wettelijke instrumentarium en daar ook over wil rapporteren. Het vertrouwen in de rechtsstaat en de verantwoordingsmogelijkheden van de rechterlijke macht zijn hiermee gediend.

Omdat daarvoor van belang is dat de wettelijke mogelijkheden zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van de praktijk heeft de regering bij de voorbereiding van dit wetsvoorstel goed gekeken naar wat door de Rechtspraak zelf aan voorstellen is gedaan. Het eerder

genoemde rapport van de commissie Stevens heeft bij de uitwerking van dit wetsvoorstel een belangrijke rol gespeeld. Dat geldt zowel voor de inhoud van de maatregelen, als voor de keuze om niet alleen naar verdere disciplinaire maatregelen te kijken, maar ook naar orde- en sturingsmaatregelen. Die keuze is ingegeven door de wens een pakket samen te stellen dat adequate maatregelen bevat om - beheerst en proportioneel- te kunnen reageren. Soms moet hard ingegrepen worden; soms is een wat duidelijke terechtwijzing meer dan voldoende. Het gebruik van beide typen maatregelen bevindt zich in elkaars verlengde en is afhankelijk van het gedrag en de situatie; daarom is het wenselijk de modernisering van beide soorten maatregelen in onderling verband te zien.

1.3. Nieuwe maatregelen

Artikel 51 Wrra bepaalt dat wijzigingen in de rechtspositie van rechterlijke ambtenaren, en dus wijzigingen van de Wrra, slechts ten uitvoer worden gebracht indien daarover overeenstemming bestaat met de Sectorcommissie rechterlijke macht (SORM). Met de Raad voor de rechtspraak en de NVvR is een akkoord bereikt over een pakket aan onderstaande maatregelen.

De regering heeft nauwkeurig bezien welke maatregelen het best passen bij de positie van voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren en welke maatregelen daar minder goed bij passen. In de Grondwet wordt onderscheid gemaakt tussen toezicht en schorsing en ontslag. De omvang en inrichting van de rechterlijke organisatie maakt een verdere verfijning van maatregelen binnen dit scala noodzakelijk. Toezicht wordt in de praktijk aangevuld met maatregelen die voortvloeien uit het feit dat gewerkt wordt in een organisatie waarin rechters een speciale positie hebben maar tegelijkertijd onderdeel zijn van een team van medewerkers. De rechterlijke onafhankelijkheid wordt onder meer gegarandeerd door de voorwaarden die gelden voor schorsing en ontslag. Zonder aan deze voorwaarden te willen tornen, is in het nieuwe artikel 46fa tegemoet gekomen aan de in de rechtspraak geformuleerde wens om, voor de in artikel 46f van de Wrra genoemde gevallen zo nodig een spoedmaatregel te kunnen treffen. Op grond van dit artikel kan een rechterlijk ambtenaar bij een ernstig vermoeden van tot ontslag leidende omstandigheden worden geschorst. De bevoegdheid hiertoe is opgedragen aan de Hoge Raad, op vordering van de procureur-generaal bij de Hoge Raad. De nieuwe maatregel in aanvulling hierop, houdt in dat de president van de rechtbank een ander gerecht dan waar de betrokken rechterlijk ambtenaar geplaatst is, kan verzoeken de rechterlijk ambtenaar tijdelijk buiten functie te stellen. Deze maatregel is gewenst in verband met de soms vereiste spoed die maakt dat de procedure van schorsing door de Hoge Raad niet afgewacht kan worden. Vanwege de grondwettelijke waarborg dat een voor het leven benoemde rechtelijk ambtenaar alleen kan worden geschorst en ontslagen door een bij de wet aangewezen tot de rechterlijke macht behorend gerecht, is gekozen voor een systeem waarin de president van het gerecht bij wijze van voorlopige voorziening een rechterlijke uitspraak moet verkrijgen om de betrokken rechterlijk ambtenaar direct op non-actief te kunnen stellen. Het nieuwe instrument van de buitenfunctiestelling moet gepaard gaan met een gelijktijdig verzoek aan de procureur-generaal bij de Hoge Raad om een vordering tot schorsing te doen.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe het huidige pakket aan maatregelen zich verhoudt tot het voorgestelde pakket.

Disciplinaire maatregel	Nu	Voorstel
Schriftelijke waarschuwing	Ja	-
Schriftelijke berisping	-	Ja

Schorsing, al dan niet met (gedeeltelijk) behoud salaris	-	Ja
Ontslag	Ja	Ja
Orde- en sturingsmaatregel	Nu	Voorstel
Overplaatsing binnen gerecht	Ja	Ja
Mondelinge waarschuwing	Ja	Ja
Overplaatsen naar ander gerecht	-	Ja
Inhouden van bezoldiging, wanneer werk niet verricht wordt	-	Ja
Buiten functie stellen op verzoek president onder gelijktijdig verzoek aan Procureur Generaal bij de Hoge Raad om betrokkene voor schorsing bij de Hoge Raad voor te dragen	-	Ja

1.4. Verklaring omtrent het gedrag (VOG)

Van personen die belast zijn met bevoegdheden en taken op het terrein van vervolging of berechting, mag een hoge mate van integriteit worden verlangd. Gezag en vertrouwen zijn de pijlers van de magistratelijke positie van de leden van de rechterlijke macht.

Compromitterende situaties moeten worden vermeden. Een lid van de rechterlijke macht heeft een bijzondere positie ten opzichte van zijn/haar medeburgers en moet vaak omgaan met gevoelige informatie. Hierom wordt van (kandidaat) rechterlijk ambtenaren strikte naleving van de wettelijke voorschriften verlangd.

Om deze redenen stelt de regering hoge eisen aan de betrouwbaarheid en geschiktheid van te benoemen leden van de rechterlijke macht. Objectief en aantoonbaar dient te worden vastgesteld dat de kandidaat leden terdege (strafrechtelijk) integer zijn. Wie benoemd wil worden tot lid van de rechterlijke macht of bij de rechterlijke organisatie werkzaam wil zijn, moet van onbesproken gedrag zijn. Daarom wordt voorgesteld dat een kandidaat voor een rechterlijke functie alleen nog in aanmerking komt voor benoeming als hij in het bezit is van een recente verklaring omtrent het gedrag. Stelregel in geval van toetsing ten behoeve van een verklaring ten aanzien van leden van de rechterlijke macht zal daarom zijn, dat altijd uit een integrale beoordeling van de justitiële documentatie moet blijken dat er geen relevante antecedenten zijn opdat een verklaring kan worden afgegeven.

2. Artikelsgewijs

Artikel I (Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren)

Onderdeel A (artikel 4a)

Dit artikel stelt een aanvullende wettelijke voorwaarde voor de benoeming van rechterlijke ambtenaren en rechterlijke ambtenaren in opleiding. Een kandidaat voor een rechterlijke positie zal, als dit artikel in werking treedt, alleen benoembaar zijn als hij in het bezit is van een, recente, verklaring omtrent het gedrag (VOG). Voorafgaand aan de afgifte van een dergelijke verklaring, waarmee wordt aangegeven dat in justitiële zin niet is gebleken van eventuele bezwaren tegen een persoon, wordt onderzoek gedaan naar de justitiële antecedenten van de aanvrager. Overigens wordt nu ook al een screening uitgevoerd door de

voorzitter van de Selectiecommissie Rechterlijke Macht. Het systeem van disciplinaire maatregelen zou immers uiteindelijk niet sluitend zijn zonder de mogelijkheid om gegadigden met een bepaald verleden de toegang tot het beroep te onthouden. Met de verplichting van het zelf opvragen van een verklaring omtrent gedrag door degene die benoemd wil worden, wordt de selectiecommissie op dit punt ontlast. Voor rechterlijke ambtenaren die niet met rechtspraak zijn belast, geldt op grond van artikel 2f van het Besluit rechtspositie rechterlijke ambtenaren al dat voorafgaand aan hun benoeming om een VOG kan worden gevraagd en dat gebeurt in de praktijk ook. Deze algemene maatregel van bestuur zal worden aangepast om de nu daarin opgenomen uitzondering voor de rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast te laten vervallen.

In het tweede lid van het artikel is bepaald dat de voorwaarde van een VOG alleen geldt voor een eerste benoeming. Rechterlijke ambtenaren in opleiding die na hun opleiding direct doorstromen, hoeven geen nieuwe VOG te overleggen. Ook voor een benoeming in een andere rang is een recente VOG niet noodzakelijk. Hiermee is aangesloten bij de regels die ook algemeen voor bijvoorbeeld rijksambtenaren gelden.

Bij de afgifte van een VOG wordt gewerkt volgens bepaalde profielen of risicogebieden. De justitiële gegevens worden op grond hiervan doorzocht op informatie die van belang is in verband met de te verrichten werkzaamheden. Door de werkgever kan worden aangegeven op grond van welke risicogebieden de VOG moet worden beoordeeld. Binnen de risicogebieden geldt soms nog een onderverdeling in specifieke functieaspecten. Sinds maart 2012 wordt op de VOG vermeld op basis van welke screeningsprofielen – en eventueel functieaspecten – de aanvraag van de VOG is beoordeeld. Gezien het belang dat met de VOG voor de rechterlijke macht is gediend en het feit dat de bedoeling is dat rechters in principe geen veroordeling op hun naam hebben staan ligt het in de reden dat een ruime toetsing bij de afgifte van een VOG voor de benoeming voor het leven tot rechterlijk ambtenaar wordt gevraagd.

Onderdeel B (artikel 17)

Gangbaar uitgangspunt is dat een werknemer die geen werkzaamheden verricht, geen salaris ontvangt, behalve voor genoten vakantie- en verlofdagen of in geval van ziekte of andere omstandigheden die de werknemer niet zijn aan te rekenen.. Zo is in artikel 14 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement bepaald dat een ambtenaar geen bezoldiging ontvangt over de tijd, gedurende welke hij in strijd met zijn verplichtingen, opzettelijk nalaat zijn dienst te verrichten. Er zijn geen zwaarwegende redenen om dit beginsel niet ook voor de rechterlijke macht te laten gelden. De onafhankelijkheid van de rechtspraak is hierbij niet in het geding. Met de voorgestelde toevoeging aan artikel 17 wordt beoogd deze hoofdregel ook voor de rechterlijke macht te expliciteren.

Onderdeel C (artikel 46c)

Hoofdstuk 6A (artikelen 46b-46q) is alleen van toepassing op de voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren. Hetgeen in dit hoofdstuk is opgenomen aan disciplinaire maatregelen, en regeling van schorsing en ontslag geldt zodoende enkel voor de zittende magistratuur. Op het moment is het zo dat er twee mogelijke disciplinaire maatregelen zijn voor deze rechterlijke ambtenaren en dat in de Wrra richting is gegeven aan de aard van de overtreding waarvoor deze maatregelen mogen worden opgelegd. Zo is een schriftelijke waarschuwing mogelijk bij verwaarlozing van de waardigheid van het ambt en ontslag bij het toebrengen van ernstig nadeel aan een goede gang van zaken bij de rechtspraak en het in haar

te stellen vertrouwen. Tussen de twee mogelijke maatregelen van de schriftelijke waarschuwing en ontslag zitten weinig mogelijkheden voor nuancering. De term schriftelijke waarschuwing doet bovendien in het geval van de rechterlijke macht te licht, althans in bepaalde mate vrijblijvend, aan en werkt onvoldoende onderscheidend ten opzichte van de in de praktijk ook gehanteerde mondelinge waarschuwing. Met de nieuwe formulering van artikel 46c wordt inzichtelijk welke verschillende vormen van ongeoorloofd gedrag van de rechterlijke ambtenaren gesanctioneerd kunnen worden. Daarbij wordt bovendien het uitgangspunt verlaten dat eerst een schriftelijke waarschuwing moet zijn gegeven voor het overtreden van de bepalingen waarbij rechterlijke ambtenaren het uitoefenen van een beroep wordt verboden, een vast en voortdurend verblijf wordt aangewezen etc. (zoals vastgelegd in artikel 46c onder b.), kan worden bestraft met de disciplinaire maatregel van ontslag. Dit is gedaan, omdat met de uitbreiding van de maatregelen met de disciplinaire schorsing beter gedoseerd kan worden welke maatregel passend is. De mogelijke maatregelen zijn in een apart artikel, 46ca Wvra, opgenomen.

Onderdeel D (artikel 46ca)

Bij de eerste disciplinaire maatregel die volgens dit artikel kan worden opgelegd gaat het uiteindelijk om een terminologische wijziging. Belangrijk is dat de term berisping beter dan de term schriftelijke waarschuwing uitdrukt dat de maatregel geen vrijblijvend karakter heeft. Het blijft de lichtste maatregel die kan worden opgelegd. De maatregel van de schriftelijke waarschuwing was voorbehouden aan de president van het gerecht, Dat wordt met de nieuwe opzet gewijzigd. De Hoge Raad kan niet meer alleen de disciplinaire maatregel van ontslag opleggen maar ook een schriftelijke berisping of schorsing. Het spreekt voor zich dat de ernst van de gedraging, of er sprake is van herhaling en de bijzonderheden van geval uiteindelijk bepalen welke van de disciplinaire maatregelen de meest gereede is.

Met de schorsing wordt een extra disciplinaire maatregel geïntroduceerd die een belangrijke toevoeging vormt. De schorsing is hier bedoeld ter sanctionering van gedrag dat te zwaar, herhalend, etc. is voor (wederom) een schriftelijke berisping, maar niet de zwaarste en onherroepelijke maatregel van ontslag rechtvaardigt. Als maximum termijn voor de schorsing geldt de periode van één jaar. Hiermee wordt aangesloten bij wat in het tuchtrecht voor beroepsbeoefenaren gebruikelijk is. Schorsing kan met gehele of gedeeltelijke inhouding van het salaris worden opgelegd. Omdat de Hoge Raad de duur van de schorsing bepaalt is het goed dat het de consequenties van zijn maatregel waar nodig kan matigen (en daarmee de maatregel zo proportioneel mogelijk kan laten zijn) door te bepalen dat het salaris slechts gedeeltelijk wordt ingehouden. De maatregel van ontslag mag niet worden opgelegd enkel vanwege een verwaarlozing van de waardigheid van het ambt, de ambtsbezigheden of de ambtsplichten van de rechterlijk ambtenaar.

Onderdeel E (artikel 46d)

Hier is de terminologische aanpassing van waarschuwing naar berisping doorgevoerd en wordt bepaald dat de Hoge Raad alle disciplinaire maatregelen kan opleggen, terwijl het systeem dat gold voor de schriftelijke waarschuwing daarnaast voor de schriftelijke berisping behouden blijft. Gezien artikel 117 van de Grondwet kunnen de schorsing en het ontslag alleen door een bij de wet aangewezen tot de rechterlijke macht behorend gerecht worden opgelegd. Dat geldt niet voor de maatregel van de schriftelijke berisping, welke gezien moet worden als een maatregel die valt onder het uitoefenen van toezicht in de zin van artikel 116 van de Grondwet en zodoende mag worden opgelegd door een lid van de rechterlijke macht

met rechtspraak belast. Het is grondwettelijk mogelijk dat ook het gerecht dat de andere maatregelen kan opleggen, schriftelijk berispt.

Onderdeel F (artikel 46e)

Hier is de terminologische aanpassing van waarschuwing naar berisping doorgevoerd. Omdat de Hoge Raad in deze alleen beslist na een procedure zoals omschreven in artikel 46o Wrra, zijn de procedurele voorschriften bij de disciplinaire maatregel van de schriftelijke waarschuwing alleen van toepassing als deze wordt opgelegd door een andere rechterlijke ambtenaar.

Onderdeel G (opschrift van paragraaf 6A.3)

Met de Wet organisatie en bestuur gerechten is het eerder in de Wet op de Rechterlijke Organisatie bepaalde over de ordemaatregel van schorsing, overgenomen in de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren. Hetgeen in artikel 46f is geregeld wordt niet aangemerkt als een maatregel van disciplinaire aard. De maatregel op grond van artikel 46f is niet bedoeld als sanctie, maar is er primair op gericht zaken met de nodige spoed op orde te brengen of verdere schade te voorkomen. Met de in artikel 46ca toegevoegde mogelijkheid van schorsing als disciplinaire maatregel is het opschrift van paragraaf 6A.3 onvolledig. De nieuwe titel geeft aan dat schorsing in het geval van toepassing van artikel 46f een speciale functie had en houdt.

Onderdeel H (artikel 46f)

Er wordt een nieuwe grond voor schorsing als ordemaatregel toegevoegd om beter aan te sluiten bij de huidige mogelijke afhandeling van strafbare feiten. De nog niet onherroepelijke strafbeschikking wordt nadrukkelijk genoemd als facultatieve grond voor schorsing. Door het instellen van verzet is de strafbeschikking nog niet onherroepelijk. De termijn voor verzet is twee weken.

Onderdeel I (artikel 46fa)

Met dit artikel wordt voorzien in een behoefte om zo snel mogelijk te kunnen handelen als een rechterlijke ambtenaar vanwege zijn optreden niet gehandhaafd kan worden op de werkvloer. Beoogd wordt om het de president van een gerecht mogelijk te maken om in gevallen dat een rechterlijk ambtenaar hoogstwaarschijnlijk door de Hoge Raad zal worden geschorst, met de vereiste spoed maatregelen te kunnen treffen. Ter onderscheiding van de schorsing die nog moet volgen wordt gesproken van een verzoek tot buitenfunctiestelling. De buitenfunctiestelling heeft niet het oogmerk van sanctionering. Het gaat om noodzakelijk optreden om schade voor de organisatie en het vertrouwen in de rechtspraak zo snel mogelijk verder te voorkomen en te herstellen. Onder de huidige regeling van artikel 46f Wrra verloopt noodzakelijkerwijs altijd enige tijd voordat de schorsing is uitgesproken. Dit kan tot zeer onwenselijke situaties leiden indien een betrokken rechterlijk ambtenaar niet bereid is in afwachting van het oordeel van de Hoge Raad zijn werkzaamheden neer te leggen. Hierdoor kan schade ontstaan aan het vertrouwen in de rechtspraak.

Er is gekozen voor een buitenfunctiestelling middels een rechterlijke uitspraak, te doen door een ander gerecht dan waar de betrokkene geplaatst is, waarbij aangesloten wordt bij artikel 46b en 62b van de Wet op de rechterlijke organisatie. Uitgangspunt is dat het de voorkeur

verdient dat over een personele kwestie als de buitenfunctiestelling niet door directe collega's van de betrokken rechterlijk ambtenaar moeten worden geoordeeld. De genoemde artikelen in de Wet op de rechterlijke organisatie geven een verwijzingsbevoegdheid aan de gerechten, die in voor elk gerecht geldende zaaksverdelingsreglementen geconcretiseerd worden. Hierin staat opgenomen bij welke andere gerechten zaken betreffende eigen werknemers worden behandeld. Zo weet de president van het gerecht waar hij zijn verzoek moet indienen en is in artikel in het derde lid van artikel 46fa ook bepaald dat dit gerecht bevoegd is te beslissen op het verzoek. Hiermee is het betreffende gerecht wel aangewezen in de zin van artikel 117 Gw maar kan door een wijziging in het zaaksreglement op een gegeven moment ook een ander gerecht bevoegd worden.

Tegen de uitspraak tot buitenfunctiestelling is geen rechtsmiddel mogelijk, omdat het systeem van de buitenfunctiestelling uit gaat van een reeds gedaan verzoek tot vordering tot schorsing bij de Hoge Raad. Hiermee wordt uiteindelijk ook rechtsbescherming gegeven tegen het – voorlopige - oordeel dat de gegeven voorziening behelst.

De betrokken rechterlijk ambtenaar behoudt recht op salaris gedurende de buitenfunctiestelling. De buitenfunctiestelling kan niet langer dan 30 dagen duren.

Onderdeel J (artikel 46kb)

Met de voorgestelde wijziging wordt het mogelijk om in gevallen waarin een zwaarwegend organisatorisch belang dat vergt een rechterlijk ambtenaar over te plaatsen naar een andere rechtbank of gerechtshof. Een dergelijke overplaatsing, anders dan op verzoek van de betrokken rechterlijk ambtenaar zelf, kan worden verzocht door de president. Hij zal hier bijvoorbeeld toe overgaan als een conflict tussen twee rechterlijke ambtenaren zodanig hoog oploopt dat dit een onwerkbaar situatie oplevert. De overplaatsing moet, hoewel niet door betrokkene zelf verzocht, niet gezien worden als een – bestraffende - maatregel als reactie op het gedrag van betrokkene. Het gerechtsbestuur moet in het belang van de organisatie kunnen optreden en kan in bepaalde omstandigheden gedwongen zijn de afweging te maken dat het beter als een betrokken rechterlijk ambtenaar elders geplaatst wordt. De Hoge Raad beslist in deze als enige en hoogste instantie. In de systematiek van hoofdstuk 6 Wrra past dat de verzoeken tot een vordering niet door het gerechtsbestuur, maar door de president worden gedaan.

Onderdeel K (artikel 46m)

Een onherroepelijk strafbeschikking wordt nadrukkelijk ook een grond voor ontslag.

Onderdeel L (artikel 46n)

Dit betreft een technische aanpassing omdat de mogelijke disciplinaire maatregelen in een apart nieuw artikel (artikel 46ca) zijn opgenomen.

Artikel II (Wet op de rechterlijke organisatie)

Onderdeel A

Gezien het belang van de positie van het gerechtshof en de bevoegdheden die het uitoefent, wordt met deze wijziging beoogd om als voorwaarde voor de benoeming tot lid van het gerechtshof een verklaring omtrent het gedrag verplicht te stellen. Voor het merendeel van de bestuurders kan het gaan om een hernieuwde VOG, aangezien zij – in ieder geval na verloop van tijd – al eerder een VOG zullen hebben overgelegd bij hun benoeming als rechterlijk ambtenaar of gerechtshofambtenaar. De Wet op de rechterlijke organisatie bepaalt dat ieder gerechtshof bestaat uit twee rechterlijk ambtenaren en een gerechtshofambtenaar. Een gerechtshofambtenaar is een rijksambtenaar die een aanstelling heeft bij een gerecht. Rijksambtenaren moeten op grond van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) bij hun aanstelling een VOG overleggen.

Onderdeel B

Dit betreft een aanpassing in de verwijzing naar de regels die van overeenkomstige toepassing zijn op de regeling van het salaris van de leden van het gerechtshof en de Raad voor de rechtspraak, omdat in artikel 17 lid 5 Wvra (nieuw) nu de regel is opgenomen dat geen salaris verschuldigd is, behoudens de gebruikelijke uitzonderingen, als en voor zover de rechterlijk ambtenaar niet werkt. Deze regel gaat ook gelden voor de salarisbetaling aan de betreffende leden.

Onderdeel C

Voor de leden die geen rechterlijk ambtenaar zijn van de in artikel 48b, 66 en 67 geregelde speciale kamers - de pachtkamers, de ondernemingskamer en de penitentiaire kamer - wordt met de toevoeging van het nieuwe artikel 46ca, het nieuwe systeem van disciplinaire maatregelen en gronden voor ontslag van rechterlijke ambtenaren ook volledig van overeenkomstige toepassing.

Onderdeel D

Voor benoeming als lid van de Raad voor de rechtspraak wordt een verklaring omtrent gedrag verplicht gesteld.

Artikel III (andere wetten)

Onderdeel A (artikel 46b van de Advocatenwet)

Hiermee worden alle “overtredingen” van “gewenst rechterlijk gedrag” zoals genoemd in de Wvra een grond voor ontslag voor de leden van het tuchtcollege omdat dat in het algemeen voor rechterlijke ambtenaren gaat gelden

Onderdeel B (artikel 74, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001)

De Algemene Rekenkamer is geen rechterlijk college en er is eerder voor gekozen om alleen de disciplinaire maatregel van de schriftelijke waarschuwing uit de Wvra van overeenkomstige toepassing te verklaren. Dat wordt met deze wijziging behouden.

Onderdeel C (artikel 36, derde lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet)

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Onderdeel D (artikel 32 van de Loodsenwet)

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Onderdeel E (artikel 5, zesde lid, van de Militaire ambtenarenwet 1931)

Omdat 46c al in zijn geheel van toepassing was verklaard wordt met de toevoeging van het nieuwe artikel 46ca het nieuwe systeem voor rechterlijke ambtenaren in de Wrra ook volledig van overeenkomstige toepassing.

Onderdeel F (artikel 54, tweede lid van de Wet bescherming persoonsgegevens)

Het artikel is aangepast aan de nieuwe opzet van de Wrra.

Onderdeel G (artikel 17, eerste lid, van de Wet College rechten van de mens)

Het artikel is aangepast aan de nieuwe opzet van de Wrra.

Onderdeel H (artikel 33, derde lid, van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst)

Het artikel is aangepast aan de nieuwe opzet van de Wrra.

Onderdeel I (artikel 60 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg)

In de Wet BIG is nu niet de maatregel van de schriftelijke waarschuwing opgenomen. De voorgestelde wijziging maakt alleen ontslag, maar wel op alle in de wet daarvoor opgenomen gronden als maatregel mogelijk.

Onderdeel J (artikel 22 van de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990)

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Onderdeel J#2 (artikel 8.19 van de Wet Dieren)

[Nog niet in werking getreden; anders: Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.]

Onderdeel K (artikel 95, tweede lid, van de Wet op het Notarisambt)

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Onderdeel L (artikel 18, vierde lid, van de Wet tuchtrechtspraak accountants)

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Onderdeel M (artikel 12, tweede lid, van de Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie 2004)

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Onderdeel N (artikel 80 van de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005)

Omdat 46c al in zijn geheel van toepassing was verklaard wordt met de toevoeging van het nieuwe artikel 46ca het nieuwe systeem voor rechterlijke ambtenaren in de Wrra ook volledig van overeenkomstige toepassing.

Onderdeel O (artikel 55d, eerste lid, van de Zeevaartbemanningwet)

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Artikel IV Samenloopbepaling

artikel 8.19 van de Wet Dieren

Hiermee worden de gronden van ontslag uitgebreid; net als voor de rechterlijke ambtenaren. Ook wordt schorsing van een lid van het tuchtcollege mogelijk.

Samenloop wetsvoorstel toezicht advocatuur ivm wijziging artikel 46f

Artikel V Overgangsrecht

Waar tot de inwerkingtreding van de wijziging bij verwaarlozing van de waardigheid van het ambt, zijn ambtsbezigheden of ambtsplichten door een rechterlijk ambtenaar alleen een schriftelijke waarschuwing kon worden gegeven is het een verzwarende maatregel wanneer als disciplinaire maatregel schorsing of ontslag wordt opgelegd. Dat mag niet worden gedaan voor feiten die zich hebben voorgedaan voor de inwerkingtreding van deze wet. De schriftelijke berisping heeft uiteindelijk dezelfde zwaarte als de vroegere schriftelijke waarschuwing. Op dat punt is onmiddellijke werking van de regeling voor oude gevallen geen verzwarende maatregel.

In de oude regeling was een voorwaarde voor ontslag op grond van overtreding van de bepalingen waarbij de rechterlijk ambtenaar bepaalde verboden en verplichtingen worden opgelegd, zoals omschreven in artikel 46c, onder b (nieuw) alleen mogelijk indien wegens een gelijke overtreding de disciplinaire maatregel van schriftelijke waarschuwing was opgelegd. Dat blijft voor feiten die zich voor de inwerkingtreding van de wet hebben voorgedaan gelden.

Artikel VI Inwerkingtreding

PM

De Minister van Veiligheid en Justitie,